

Peer research

Peer research verwijst naar het inschakelen van leden uit de groep waarop het onderzoek betrekking heeft. Studenten zouden in deze onderzoeksvorm ook zelf kunnen optreden als *peers* (zie variant), maar in deze beschrijving richten we ons op de variant waarin de studenten instructeurs en onderzoeksbegeleiders zijn, die ervoor moeten zorgen dat de gewenste data worden verzameld. De beschreven manier van werken doet een groot beroep op de kwaliteit van de inhoudelijke planning van het onderzoek en de overdraagbaarheid van het design (in elk geval voor wat betreft de dataverzameling). Bovendien spelen, met name gedurende de instructie en begeleiding van peers, sociaal-communicatieve vaardigheden een centrale rol.

1. Werkwijze

1. In alle opzichten kan ook hier de werkwijze van het klassieke leeronderzoek worden gevolgd, met uitzondering van de dataverzameling. Voor deze fase moeten peers uit de onderzoeksgroep worden getraind. Het onderzoeksteam (studenten en docent/begeleider) expliciteert zo nauwkeurig mogelijk welke data men wil verzamelen op welke manier(en);
2. Voor de dataverzameling wordt een trainingsprogramma gemaakt, waarin doel(en), methode(n) en evaluatie(vormen) zijn vastgelegd;
3. De leden van de onderzoeksgroep die bereid zijn gevonden om de data te verzamelen onder hun peers worden getraind en na training op hun vaardigheden getoetst. Als die vaardigheden voldoende blijken te zijn, kunnen de data verzameld worden;
4. Tijdens de periode van dataverzamelen worden de peer-onderzoekers (al dan niet op afstand) begeleid door studenten;
5. Verder als **leeronderzoek**

2. Voorbeeld

“De Winter is bezig een nieuwe manier van jeugdonderzoek te ontwikkelen, een mengeling van belevingsonderzoek, actie-onderzoek, etnografisch onderzoek en participerende observaties. Geen grootschalige, kwantitatieve vragenlijsten waarin jongeren behandeld worden als leveranciers van data, maar peer-research mét die jongeren waarop het onderzoek betrekking heeft. “Een groepje jongeren wordt getraind om interviews af te nemen. Vervolgens interviewen ze leeftijdgenoten en vervolgens brainstormen we samen over de vragen: ‘Wat is er nou precies aan de hand’ en ‘Wat zijn mogelijke oplossingen’. Van die oplossingen maken we, via stemming, een top 5.”

Het werkt, merkte Micha de Winter: “We hebben op die manier al een aantal kleinere projecten gedaan, en er blijken verrassende uitkomsten uit te komen, soms heel baanbrekend zelfs.”

Citaat uit interview in *U-blad* (nr. 30) 13/4/2000 met Prof. Dr. M. de Winter, Kinder- en jeugdstudies Sociale Wetenschappen

3. Variant

Het hier beschreven '*peer research*' is een voorbeeld, waarin het leeronderzoek met name door de dataverzameling tot een bijzondere werkvorm wordt gemaakt. Met het oog op empirische dataverzameling is er nog een tweede soort *peer research* dat in dit verband vermelding verdient. In dit voorbeeld wordt de eigen groep als informatiebron gebruikt: studenten doen een onderzoek in de eigen cursusgroep waarbij hun medestudenten (de *peers*) object van onderzoek zijn. Het voordeel van deze benadering is in tweeërlei opzicht de 'nabijheid' van het onderzoeksmateriaal. In technische zin zijn de data dichtbij. En in meer psychologische zin is de onderzoeksgroep dichtbij – waarbij aan de ene kant de collega's een inspirerende doelgroep vormen (het gaat over jezelf en je directe omgeving), terwijl aan de andere kant met name kwesties rondom onderzoeksethiek (zoals behoud en schending van privacy) helderder en scherper naar voren komen.